

INVERZNA KORELACIJA IZMEĐU VREDNOSTI PROLIFERATIVNOG ČELIJSKOG INDEKSA KI-67 I VREDNOSTI STEROIDNIH RECEPTORA KOD PACIJENTKINJA SA KARCINOMOM DOJKE

Ognjen Živković, Anđela Milićević, Ivana Petrović, Jelena Rakočević, Zorka Inić, Duško Dunđerović, Dejan Oprić, Svetislav Tatić, Milica Labudović Borović, Svetlana Ristić, Marko Buta
Institut za onkologiju i radiologiju Srbije Beograd

SAŽETAK

Cilj. Cilj ovog istraživanja je prikupljanje kliničko-patoloških karakteristika i određivanje uzajamne korelacije čelijskog proliferativnog indeksa Ki-67 s vrednostima steroidnih receptora u okviru dvofaktorskih modela analize kod pacijentkinja sa patohistološkom dijagnozom karcinoma dojke. Uticaj neoadjuvantne terapije na biološke markere kod karcinoma dojke ostaje kontroverzan.

Metode: U retrospektivnu studiju uključene su sve pacijentkinje sa invazivnim karcinomom dojke, kao primarnim i jedinim malignitetom, koje su na osnovu konzilijarne odluke primile neoadjuvantnu i hiruršku terapiju na Institutu za onkologiju i radiologiju Republike Srbije (IORS), u periodu od 2017. do 2019. godine. Nivo ekspresije Ki-67 i steroidnih receptora određen je imunohistohemijskom analizom. Podaci su grupisani u bazi podataka u programu Excel i analizirani u statističkom softverskom programu SPSS verzija 25. Za statističku obradu podataka korišćeni su hi-kvadrat test, Kriskal-Valisov H-test i Man-Vitnijev U test. Svi testovi su realizovani kao dvosmerni. Vrednost $p < 0,05$ smatrana je statistički značajnom, a vrednost $p \leq 0,001$ visoko statistički značajnom.

Rezultati. Naša studija obuhvatila je 190 pacijentkinja obolelih od invazivnog karcinoma dojke. Prosečna starost svih pacijentkinja prilikom postavljanja dijagnoze iznosila je $57,2 \pm 11,8$ godina, od kojih je 64,2% u postmenopauzi, 33,7% u perimenopauzi i 2,1% u menopauzi. Postoji statistički visoko značajna inverzna korelacija između vrednosti Ki-67 i ekspresije steroidnih receptora. Više vrednosti čelijskog proliferativnog indeksa Ki-67 kod pacijentkinja povezane su sa nižim vrednostima ekspresije steroidnih receptora.

Zaključak. Ki-67 predstavlja važan biomarker u kliničkoj praksi za određivanje prognoze, procenu rezidualnog rizika, odgovora i procenu efikasnosti neoadjuvantne terapije. Rezultati naše studije pokazali su povezanost visoke vrednosti čelijskog proliferativnog indeksa Ki-67 sa nižim vrednostima ekspresije steroidnih receptora.

Ključne reči: neoplazije dojke; neoadjuvantna terapija; receptor; estrogen; receptor; progesteron; Ki-67 antigen.